

Segunda Carta Del Apostol San Pablo a Los Corintios

Corintó ca iglesia Pabló joihuanina

¹ Pablo, naa Jesucristo yonati tsi xo naa carta quënëti ibo. Jabi éa Diós biniquë ra, jahuë Chani chitahëhuati ibo iti. Jatsi Corintó ca chahahuacanaibo, Acaya maí ca chahahuacanaibo, tihi cabó joihuquia. Jasca, mato joihuahi quiha Timoteo ri, naa é bëta ax tsi yonocobëquiha cato.

² Noba Jahëpa Dios, noba Ibo Jesucristo, tihi cabá mato shomahuano. Mato ja ranihuacano ra.

Ibo bax Pabló tënënina

³ Jabi Dios qui, naa noba Jesucristo Jahëpa qui “Gracias” iquia ra. Noqui shomahuati Ibo-iboria tsi xo toa noba Jahëpa ra. No tënëpino tsi noqui mëbixëhi quiha ra, mëbiti ibo-iboria ja nori iqui na.

⁴ No cohuëno tsi noqui chamahuahi quiha ra. Tocahi quiha, nohiria huëtsa bo no mëbino iquish na, ja cohuënaquë no. Diós noqui mëbini jascaria tsi jato mëbipixëqui noa noqui ri.

⁵ Jasca, anomaria tsi xo toa no bax Cristó tënënina ra. Ja iqui tsi no mëbiriahacaniquë. Jatsi jaboqui tënëpihi tsi mëbiriahacaxëquia éa ri ra, Cristo chamá no.

⁶⁻⁷ Jasca, mëbihacaxëqui mato ri, Dios Chani é yoahai iqui tsi é tënëxëquë no. Ea Cristó mëbihai ca tsayacahuë. Tsayapiquí tsi Diós xabahamati quinia cahëxëqui mato iquia. Jasca, éa jascaria

tsi ma tēnēno tsi mato mēbixëhi quiha Dios ra, ëa ja mēbihai jascaria. Mato parayamaquia. Mato mēbixëhi quiha ja bax ma tēnëxéquë no.

⁸ Nicaparicana, ëbë xatë bá. Asia mai xo tsi quiha anomaria ë tēnēníquë iquia Ibo bax na. Noho coshi oquë ë tēnëhai ini quiha. Toatiyá tsi chamayama cohuë ë iniquë. Huëjë noho shina ini quiha rë. Ja iqui tsi bësoti ó ë pasoyamaniquë.

⁹ Toatiyá tsi “Rësopaimaria xo ëa rë” i ë niquë tēnëhi na. Jama, tocajaniquë ra, ë quima Dios quiri, naa nohiria bo Bësomati Ibo-iboria quiri ë bësono iquish na.

¹⁰ Jatsi ëa Ibobá mëbi-mëbiniquë ra. Ja iqui tsi ë rësoyamaniquë. Jasca pi xaba huëtsá tsi ë tēnëtëquëno tsi ëa mëbitëquëxëhi quiha Dios iquia.

¹¹ Jatsi ë bax bëhoxcana, preso quima ë paquëmahacano iquish na. Japi ë bax huëstima ca nohiria bo bëhoxno tsi oquë-oquëriaxëhi quiha toa “Gracias” i-icanaibo ra, Diós ëa mëbixëquë no.

Pablo bamanina Corinto yaca qui caxëna

¹² Ranixo tsi ë yoacatsai ca tsi xo naa: Dios Chani yoaquí tsi mato yoi, nohiria huëtsa bo, tihi cabó ë parayamaniquë ra. Jiaria noho jabi i-ini quiha mato bëta ë iniquë no. Jasca, yama tsi xo toa yoi ca ë anina iquia ra, nohiria huëtsa bo xërëquë xo na. Jabi ëa noixo tsi quiha jahuë chamá tsi Diós ëa mëbi-mëbiniquë ra jia ca ë ano iquish na. Jasca, toca tsi mato mëbicasquia ëa ri, noho tiisí tsi nomari.

¹³ Jasca, naa carta quënëpama tsi bëroria ca chani quënëcasquia, noho chani tëquë ma cahëyoino

iquish na. Yama tsi xo toa noho carta ó ca jonë ca chani ra. Mato parayamaquia quënëquí na.

14 Jaboqui jia tsi ëa ma cahëyoiyamamitsa rë. Jama, huësti barí tsi ëa cahëyoixëqui mato tia, noba Ibo Jesu joxëquë no. Toa barí tsi ranixëqui mato, mato bax ë ani quëshpi na. Jasca, mato qui ranixëquia ëa ri.

15 Nëca tsi shinaquí tsi mato qui shishoti planes ë aniquë mato ranihuatëquëcasquí na.

16 Jariapari tsi Macedonia mai qui capama tsi mato qui ë shishocasni quiha. Jaquirëquë, Macedonia ax riququiria tsi mato qui ë shishotëquëcasni quiha. Tihi tsi noho planes ini quiha. Toca tsi mato qui ë caarohapino tsi jodioba mai qui ëa raati ma mëbiquë aniquë tia. Jama, canoma ë ini quiha rë toatiyá no.

17 Jishopë. Naa carta bichí tsi Macedonia mai ó ë nori ca jisi tsi “Jocasyamaxo ra. Quahi quiha ra” ¿ixëhi ni mato sa ëa yoati na? Parahaxma tsi mato qui ë shishocasníquë iquia ra, canoma ë ini nori. Jabi paracani quiha huëstima ca Dios cahëyamacanaibo pë, jato planes aquí na.

18 Tocayamahai ca ëa xo naa ra. Jasca, ëa cahëyoihí quiha Dios. Noho planes aquí tsi parayamaquia.

19 Tsayacahuë. Dios Baqué Jesucristo Chani mato qui yoaquí tsi no parayamaniquë ra, naa Silvano, Timoteo, ëa. Jasca, parayamaqui Cristo ri. Chahahuahacaxëti xo jahuë Chani ra.

20 Jasca, Cristo iqui tsi jia tsi xo toa noqui Diós quëbihaina. Parayamahi quiha. Jahuë Chani jati-huahi quiha ra. Jascaria tsi Jesucristo yonati bo

no nori iqui tsi quiayamaqui noa, noqui ri, Dios oquëhuacasquí na.

²¹ Jabi Dios tsi xo toa noqui mëbihaina ra, jabi jiaria ca no jayano iquish na. Jasca, Dios tsi xo toa noqui raati ibo-iboria ra, jahuë Chani yoati.

²² Jasca, noqui chahahuacanaibo ja jiisaniquë, noqui ibohuaxëna. Jiisaxo tsi quiha Espíritu Santo noqui ja aniquë, parayamahai ca ja nori ca no cahëyoino iquish na.

²³ Jaboqui Dios nicaquia mato qui ë quënëhai ca carta ja tsayano. Jatiroha ca cahëhi quiha. Mato parayamaquia ra quënëquí na. Mato qui ë shishoti planes ë rarinama-niquë pë, mato bérabihuacasyamaquí na. Caarohapixo tsi quiha mato ë raahaquë aniquë tia. Jabi ja tsi xo toa mato qui ë cacasyamanina ra. Mato ë raahacasyamani quiha.

²⁴ Nicacana. Johax tsi mato bëta ax tsi yonocobëquinacasquia, ma rani-ranino iquish na, yonamis-hai ca ë nomari quëshpi na. Jabi jia tsi xo toa Cristo qui ma chitimihaina iquia.

2

¹ ¿Tsayayamacanai? Mato cohuëhuacasyamahi tsi mato qui ë cacasyamaniquë. Ja iqui tsi planes huëtsa bo ë aniquë shinaxo na.

² Jabi mato qui caarohapixo tsi mato ë cohuëhuaquë aniquë iquia yobaquí na. Jatsi ¿jënhuariaxo raca jia tsi mato cohuëhuahacahax cabá ëa ranihuaquë ani?

³ Ja tsi xo toa carta pari mato qui ë raaniquë mato yobaxëna, jocha quima ma casoparino iquish na. Toatiyá tsi caarohapihax tsi ë

cohuëhuahacaquë aniquë ra toá ca jocha iqui na. Jama, jaboqui ranihuahacati ó pasoquia mato qui shishopihi na. Jatsi no rani-ranibëquinano ra.

⁴ Toa jariapari ca carta quënepama tsi cohuëria ë iniquë. Quënëhi tsi ë ara-araniquë, mato cohuëhuacasyamahi na. Toca tsi mato ë yobayobaniquë, mato ë noihai ca ma cahëyoino iquish na.

Jochahuaxëni ca ja mëbicati xo

⁵ ¿Japa toá ca jochahuaxëni cato ra, naa noqui cohuëhuati ibo-iboria? Toa nicacasquia. Ja iqui tsi ma tënë-tënëníquë rë. Jasca, pistia tsi ë cohuëhuahacaniquë ëa ri ja ani ca nicahax na. Jatsi quiniacaxëcahuë.

⁶ Jénima tsi xo toa jahuë jocha quëshpi toa joni ma copinina. Jama, jaboqui toa joni ma copihai ca ma jënëmati xo iquia. Copihacaquë toa joni ra.

⁷ Jaboqui jahuë jocha ma shina-bënoxëti xo iquia. Shina-bënoxo jaboqui toa joni ma mëbixëti xo, ja yosana-yosanayamano iquish na. Tonia iglesia ja jisbayacasmita pë.

⁸ Jaboqui toa joni noitëquécana iquia.

⁹ Jabi toa jariapari ca carta ë quënëníquë, noho yoba pi ma nicaxëti nori ca cahëcasquí na. ¿Toa joni ma copini sa? Toatiyá tsi toa ë cahëcasníquë ra.

¹⁰ Jama, jaboqui pi toa joni yoi ca ani ca ma shina-bënono tsi jahuë jocha shina-bënoxëquia ëa ri. Jabi Cristo bësojo xo tsi toa joni jocha shina-bënoxëquia ra, mato mëbixëna. ¿Tonia tobi ni toa ë shina-bënoxëti ca jahuë huëtsa bo sa?

¹¹ Jatsi toa jochahuaxëni ca mëbicasquia jaboqui, Satanás toa joni parayamano iquish na. Satanás

planes, naa ja acatsai ca tsi xo yoixëniria. Toa cahëqui noa ra.

Troas yacatá tsi Pablo cohuënanina

¹² Jabi Troas yaca qui ë cahëqué tsi quiha xaba jia ca ë qui acacaniquë ra Cristo Chani jia ca yoati. Jasca, Troas qui cahëxo tsi noho rabëti Tito ë jisyamaniquë rë. Jaha ë pasoni quiha, mato ó ca chani nicaxëna. Yama a ra.

¹³ Ja iqui tsi ë shina-huéjénaniquë, ëa ri. Jatsi jato joihuahax tsi riquicaya tsi Macedonia mai qui ë caniquë.

Jesucristo chamá tsi bëboqui noa

¹⁴ Dios qui “Gracias” iquia, jia tsi noqui ja mëpihai ca quëshpi na ra. Jahuë Cristo yaxo tsi noqui bëbomahi quiha Dios ra. Jabi ëa ja bini quiha jahuë Chani pacanamati, jatiroha cató ca nohuria bá jahuë Cristo cahëyoino iquish na.

¹⁵⁻¹⁶ Jabi xabahamahacacanaibo qui perojome jascaria tsi xo toa Dios Chani ë yoahaina ra. Dios qui jia quiha. Jama, nicacasyamacanaibo qui pisiria ca rësomahai ca coho jascaria tsi xo toa ë yoahaina. Jama, xabahamahacacanaibo qui bësomati perojome jascaria tsi xo toa Chani ra. Anomaria tsi xo Dios Chani iquia. ¿Tsohuëcara ni toa Chani yoatí mëtsa cato sa?

¹⁷ Jabi huëstima tsi xo toa Dios Chani yoacanaibo, parata ganancia quëshpi na pë. Jahuë mishni bo mëtsaxëniria cabojascaria tsi Dios Chani mëtsamiscani quiha pë. Jama, paraxoma tsi Dios Chani yo aquia ra, Diós ëa raani iqui na. Dios ranihuacasquia. Jabi Cristo iqui tsi toa Chani yoati mëtsa xo ëa ra.

3*Arati quinia paxa ca chani*

¹ Nëca tsi ë quënëno tsi ëmë ë oquëhuacatsai ca ma quëscahuamitsa rë. Tocayamaquia ra. Jama, tocacani quiha ë qui quësocanaibo iquia. Tsayacahuë. Jato ti tsi xo toa jamë oquëhuacanaibo. ¿Jato yoi oquëhuati carta bo bëyamayamacahi ni, jia tsi iglesiá ca nohiria bá jato joihuano iquish na? Jasca, iglesia huëtsa bo qui canox pari tsi mato quima ca carta ó quëëcani quiha pë, iglesia huëtsa bo jismati.

² Tocayamaquia ra. Noho carta yoi bo xo mato ra. Noho shina ó tsi quënëhacani quiha Ibo qui ma chitiminina iquia. Jaboqui jatiroha cabo qui yoahacahi quiha ma inina, naa cartá yoahai jascaria.

³ Toca tsi Cristo quima quënënish ca carta jascaria xo mato ra, noho yonoco ma nori iqui na. Tintá tsi naa carta quënëhacayamani quiha Dios Espíritu Santó tsi ja nori. Jasca, maxax para cato ó tsi ja quënëyamahacani quiha, naa Moisés yoba quënëhacani jascaria. Jama, nohiria ba shina ó tsi quënëhacahi quiha Ibo bax ma acaina.

⁴ Parayamaquia. Dios bësojó tsi mato xërëquë ca ë ani ca yonoco qui bërabiyamaquia Cristo chamá no.

⁵ Jëníma tsi xo toa ë anina iquia, jahuë chama iqui na. Jasca, tiisi pi ë qui Diós ayamarohano tsi ¿jëñahuariaxo raca jahuë Chani ë yoaquë ana?

⁶ Dios tsi xo toa ëa rohahuati Ibo, jahuë xabahamati quinia paxa ca Chani ë yoano. Jabi Moisés quënëni ca yobá tsi nohiria quësohacapaoni quiha

nati. Jama, naa ë yoahai ca quinia paxá tsi xabahamahacahi quiha nohiria, Espíritu Santo chamá no.

Xabahamati quinia paxa ca Chani

⁷ Jabi Moisés yoba oquë-oquëria tsi xo Cristo Chani ra. Jabi maxax para cato ó tsi quiha Moisés yoba quënëhacaniquë. Jasca, nohiria bo qui toa yoba acacaquë tsi quiha anomaria toa Maca Sinaí bajra-bajrahai ca iniquë ra. Toatiyá tsi Dios oquë-oquëria jismahacani quiha. Jasca, bajrabajraniquë Moisés bëmana, maca ax ja rënichiquë no. Jahuë bëmana ó ca huëa tsayanoma toa nohiria bo ini quiha. Naamayamani quiha toa jahuë bëmana ó ca huëa. Tsayacahuë. Oquë jayapaoniquë toa noqui quësohai ca namëcatsai ca yoba ra.

⁸ Jama, jaboqui oquë-oquëria ca tsi xo toa Espíritu Santó acaina. Noqui bësomahai ca tsi xo toa ra.

⁹ Jabi oquë jayani quiha toa Moisés yobá tsi nohiria bo Diós otohai ca xabaca iquia. Jama, oquë-oquëria ca tsi xo naa nohiria bo mëstëhuahai ca Espíritu Santo xabaca.

¹⁰ Jabi noqui jiaría i-ipaoni quiha toa jariapari ca yoba xabaca. Jama, jaboqui mahitsa tsi xo toa oquë iqui noa, naa xabahamati quinia paxa ca xabaca oquë iqui na.

¹¹ Jabija. Oquë jayapaoni quiha toa nahai ca jariapari ca xabaca. Jama, oquë-oquëriaxëhi quiha naa i-ipaochai ca quinia paxa cato ra.

¹² Jabi bëboxëhi quiha Cristo Chani ra. Toa ó pasohi tsi raquëhaxma tsi mato qui chaniquia.

13 Jabi Dios Chani yoaquí tsi jatiroha ca bërohuacasquia ra. Yama tsi xo toa ë mapacatsaina. Jama, tocayamani quiha Moisés yamabo ra. ¿Raití tsi jahuë bëmana ja bëmapayamayamani, jahuë bëmana ó ca oquë Israél ca nohiria bá tsayayamano iquish na? Bërohuahacayamani quiha toa huinocahai ca oquë ra. Ja jisyamacani quiha.

14 Jasca, toa nohiria ba shina quëstohuahacaniquë rë. Toa arati quinia huinocati nori ca ja cahëyamacani quiha rë. Jabi jasca pi ca xo jaboqui pë. Moisés yamabá quënëni ca tsayaquí tsi toa arati quinia jatihuahacani nori ca cahëyamacani quiha pë. Jama, mëbihacaxëhi quiha toa jato shina mapahai ca raiti, Cristo qui ja chitimicaxëcaquë no.

15 Tsayacahuë. Jaboqui Moisés quënëni ca ja nicacano tsi jari mapahaca tsi xo toa jato shinana rë. Toa arati quinia jatihuahacani nori ca jari cahëyamayoicani quiha rë.

16 Jama, Ibo Cristo qui nohiria bësono tsi mëbihacaxëhi quiha toa jahuë shina mapahai ca raiti ra. Jatsi jabija ca cahëyoicaxëcani quiha.

17 Jabi Ibo Cristo tsi xo toa jocha quima noqui paquëmati Espíritu Santo ra. Jasca, Espíritu Santo jaya cabo tsi xo toa Moisés yoba quima paquëmahacahax cabo, quinia paxa ca ja banahuacano.

18 Jabi Ibo Cristo oquë jismahi quiha noqui chahahuacanaibo tëqué, naa Moisés yamabá Dios oquë jismani jascaria. Toa oquë jascaria tsi manëhi quiha noba noma jabi. Iboba iquiria noqui manëmahi quiha ra. Ibo Cristo, naa Espíritu Santo yonoco tsi xo naa ra.

4

¹ Jabi jahuë Chani ototi, yonoco Diós ë qui aniquë ra, ëa noiquí na. Ja iqui tsi coshi xo ëa, jahuë yonoco axëna.

² Jasca, quinia jiaxëni cató tsi yonococasquia, Dios yonoco aquí na. E qui yoi tsi xo toa yoaxoma tsi ë acaina, mato paraxëna. Nohiria bo paracasyama xo ëa, chaniquí na. Jasca, Dios Chani rarinamayamaquia yoaquí na ra. Jabija ca roha ca chanihai ca ëa xo naa iquia. Ja tsi xo toa “Jia tsi xo toa ja yoahaina” icaxëcani quiha nohiria bo, jabija ca ë chaniha ca ja nicacaquë no. Noho quinia tsi xo toa, Dios Chani ë yoaquë no. Jasca, ë acai ca jisqui Dios ri.

³ Jama, tobi xo toa noho chani nicacasyamacanaibo rë, naa tënëtiya qui bocanaibo. Jato qui bëronoma tsi xo toa ë yoahai ca chani jia cato.

⁴ Satanás, naa maí ca yonamisxëniria ca iqui tsi ëa chahahuayamacani quiha pë. Satanás tsi xo toa Dios cahëyamacanaibo bëcohuhaina ra. Tocahi quiha, jabija ca huëahai ca Chani ja nicayamacano iquish na. Jama, Cristo oquë, naa Dios jaria-jaria ja nori ca bërohuahi quiha toa ë yoahai ca chani ra.

⁵ Jasca, Dios Chani yoahi tsi ëmë yoati tsi chaniyamaquia. Jama, “Ibo-iboria tsi xo Jesucristo” iquia. Jasca “Jesu iqui tsi mato yonati roha xo ëa” iquia. Tihi tsi xo toa ë yoahaina Dios Chani yoaquí na.

⁶ Anomaria tsi xo noba Dios ra. Noba shina ó tsi jahuë huëa huahuamahi quiha, naa “Tsëmo ó tsi huëa huahuano” inish cato. Ja iqui tsi Dios oquë yoi ca cahëyoiqui noa. Jabi toa oquë jahuë Cristó jisiquimani quiha, naa Dios oquë Moisés bëmaná

jisiquimani jascaria.

Chani chitahëhuati iboba yonoco

7 Jabi jahuë copixëniria ca Chani Diós ë qui aniquë pa, nohiria bo qui ë bono. Chamayama ca iriama ca joni ca ëa xo naa ra. ¿Jéniriaxo tsi Diós ëa bini pa? Caca yoixëniria cató tsi copixëniria ca jahuë bo nohiriá bohai ca jascaria xo toa Diós acaina iquia. Jabi Diós tocani quiha, jahuë copixëniria ca Chani ë qui ja quë no. Ja iqui tsi jahuë Chani ë yoano tsi jisiquihi quiha Dios chama roha, chama yama ca ë nori iqui na.

8 Toa Chani iqui tsi ëa yosihi quiha nohiria bo rë; jama, bëbohacatimaxëni ë nori. “¿Jénahuaraxëhi ni ëa sa?” i ë mitsa; jama, cohuëyama ca ë nori.

9 Huëstima tsi xo toa ëa pasomaha cabø, ë bëta Dios nori. Mai qui ë niahacaniquë; jama, jari bëso ë nori.

10 Jatiroha ca barí tsi bërohuahacahi quiha noho yora rë, namëhacati, naa Jesu tënëmahacani jascaria. Jasca, ja tënëhaina, ja nahaina, tihi cabø Jesú bëboni jascaria tsi bëboxëquia ëa ri. E nohó ca Jesu jabi jisiquimahacaxëti xo ra.

11 Jabi Jesu tahëhax tsi nati aroha-arohahacahi quiha noho yora rë, no nohó ca Jesu jabi nohiria bá jisno iquish na.

12 Jabi Dios Chani ë yoahai iqui tsi jatiroha ca barí tsi rësoti basima xo ëa iquia. Jama, naa Chani iqui tsi mato ó tsi bësohi quiha Cristo ra.

13 Jabi Dios Chani yoahi tsi Cristo qui chitimiquia, ëa ja mëbino iquish na, naa David yamabo Dios qui chitimini jascaria. Quënëhacanish cabø ó

tsi “E chaniquë, Dios qui chitimihí na ra” i David yamabo ni quiha. Jabi tocaquia éa ri chanihi na.

14 Jasca, Dios Chani yoapama tsi rësohai qui raquëyamaquia ra. Jabi noba Jesu tsayacana. ¿Noba Ibo Jesu Diós bësotëquëmayamayamani? Jatsi, jahuë Jesu yaxo tsi noqui ri bësomaxëhi quiha ra. Toa barí tsi ja bësojó tsi niixëqui noa, noqui tëquëta ra.

15 ¿Tsayacanai? E tënë-tënëníquë ra, ma mëbihacano iquish na. E acai cató tsi pacanamahacahi quiha Dios noihai ca Chani ra. Toca tsi shomahuahacaxëhi quiha nohiria huëstima cabó. Jatsi toa barí tsi anomariaxëhi quiha toa Dios qui “Gracias” icanaibo iquia. Jatsi Dios oquëhuahacano ra.

16 Jabi bësotëquëxëqui noa ra. Ja iqui tsi shina-huëjénayamaquia, Dios yonoco aqui na. Jabi noho yora tsi xo toa chonihaina. Sirinahi quiha. Jama, noho shina tsi xo toa coshi-coshiria, jatiroha ca barí tsi ja chamahuahacahai quëshpi na.

17 Jabi jaboqui é qui iriama tsi xo toa é tënëhaina. Naamayamaxëhi quiha ra. Iriama tsi xo. Jama, é tënëhai quëshpi tsi copihacaxëquia toa barí no. Anomariaxëhi quiha toa i-ipaoħai ca premio iquia.

18 Jatsi bësopama tsi naa maí ca béroria ca jahuë bo ó quëeyamaquia. Jama, mana ca jisnoma ca jahuë bo ó quëeriaquia ra bixëna. Jabi naamaya-maxëhi quiha naa noqui béroria ca maí ca jahuë bo. Jama, i-ipaoħai ca jahuë bo tsi xo toa no jisyamahaina ra.

5

1 Nicaparicana. Noho yora, naa noho oxti yoi

rësono tsi yora paxa ca ë qui axëqui Dios, toa barí no ra. Ja acai ca yora ixëhi quiha, joni bá aca ca ja nomari. Toa barí tsi i-ipaoħai ca yora jayaxëquia ra.

² Jabi jaboqui tsi bësopama tsi ëësiquia, naa noho mana ca yora sahuëcatsi na. Jabiticasquia ra.

³ Jasca, toa yora sahuëħax tsoboco iyamaxëhi quiha noho shinana, Ibo bacaquë no.

⁴ Jaboqui bësopama tsi oxtí tsi ë racahai ria tsi xo toa noho yora ó tsi ë bësohaina. E qui pistaia yoi quiha. Jasca, rësocasyamahi tsi ëësiquia rë. Rësocasyama xo äa, Ibo jonox pari no. Bësopama tsi jabiticasquia toa barí no. Rësoxoma tsi noho yora paxa ca sahuëcasquia ra.

⁵ Jabi Dios tsi xo toa äa jabitihuacatsaina. Ja tsi xo toa äa rohahuahi quiha toa bari quëshpi na. Jasca, jahuë Espíritu Santo ë qui ja ani quiha, ë bax ja axëhai ca ë shina-bënoyamano iquish na.

⁶ Noho mana ca yora ó pasohi tsi raquëyamaquia. Jama, noho yora yoi ó tsi bësohi tsi Ibo ya iyamapiquia rë.

⁷ Jasca, jisnama xo noba Ibo; jama, “Ja bëtaxëquia” iquia, ja qui chitimih na.

⁸ Raquëħaxma tsi jaha pasoquia. Ja iqui tsi ë qui jenima tsi xo toa ë rësöhaina. Rësohi tsi Ibo ya ixëquia ra.

⁹ Ja tsi xo toa Ibo yoi ranihuacasquia ra bësoquína. Jasca, rësoxo tsi jari Ibo ranihuacasquia toa jo xo na.

¹⁰ Jabi toa bari tsëquëño tsi Cristo copiti tsahoti bësojó tsi niixëqui noa noqui tëquëta copihacaxëti. Toa xo tsi noba copi bixëqui noa ra. Jatsi jia ca no anina, yoi ca no anina, tihi cabo quëshpi tsi copihacaxëhi quiha noa.

Rabënamati chani

¹¹ Jabi raquë-raquëria tsi xo toa Ibobá copihaina. Jaha tsi quinia-quiniaquia nohiria bo qui chanihina. Jabi Ibo bax nohiria bo bëbocatsai ca ëa xo naa ra. Noho shina cahëriahi quiha Dios ra. Jasca, noho shina yoi ma cahëno mato ri.

¹² Jabi nëca tsi chaniquí tsi ëmë oquëhuacasyama xo ëa ra. Jama, xaba mato qui acasquia ë qui ma ranino. Jasca, toá ca ëa ocahuamiscanaibo quëbiti mëtsa ma ino ra. Nohiria ba tiisi, nohiria jaria, tìhi cabro roha chani-chanihi quiha toa joni bo pë. “Jia tsi xo toa no acaina ra” icani quiha pë, mahitsa ja nori.

¹³ Jasca, Dios yonoco ë aria-ariahai iqui tsi yoyoxëni ca ë nori ca quëscahuacani quiha toa joni bo rë. ¿Ocamani? Yoyopiquí tsi Dios bax naa yoyo jaya xo ëa iquia, mato mëbicasquí na.

¹⁴ Jabi noqui Cristó noi-noiriahai ca shinaquí tsi jahuë yonoco aria-ariacasquia ra. Tsayacahuë. Jatiroha ca nohiria bo bax huësti ca joni rësoniquë. Ja rësoquë tsi quiha rarinaniquë jatiroha ca nohiria ba iti. Tobi quiha toa bëso yoi cabro, naa Cristo cahëcanaibo. Tobi quiha toa bëso yama cabro, naa Cristo cahëyamacanaibo.

¹⁵ Ja tsi xo toa no bax rësonish ca bësotëquëmahakanish ca no ranihuaxëti xo, naa noqui bëso yoi cabro. Nomë bax no bësoramano ra. Ja tsi xo toa jatiroha cabro bax ja nani quiha.

¹⁶ Jasca, ë rarinan iqui tsi jamëri tsi xo toa nohiria yoati ë shina-shinahaina jaboqui ra. Chahahuanox pari tsi quiha noho noma jabi quiniá tsi nohiria tanamahi ë i-ipaoniquë rë jato cahëyoixëna. Toa quiniá tsi Cristo ri ë tanamani

quiha mahitsa. Cristo ë cahëyoini ca ë quëscahua-paoniquë pë. Jama, jaboqui tocayamaquia ra, chahahuahax na.

¹⁷ Jabi Cristó nohiria rarinamano tsi nohiria paxa ca manëhi quiha. Huinocahi quiha jahuë jabi siri. Jabi paxa ca bichi quiha ra.

¹⁸ Jabi Diós acai ca tsi xo toa no xabahamahacahaina. Cristo ini cató tsi jahuë rabëti bo noqui manëmacatsi quiha. Jasca, Dios tsi xo toa noqui rabënamati yonoco acaina ja tahëxo na.

¹⁹ ¿Tsayacanai? Nohiria bo tëquë ya tsi rabënamatsi quiha Dios, jahuë Cristó no. Ja acani ca jocha cuenta jato pasomaha tocahacayamani quiha ra. Jasca, toa rabënamati chani noqui Diós aniquë yoati. Tihi ca tsi xo toa no yoaxëti cato.

²⁰ Ja tsi xo toa Cristo Chani bohai ca ëa xo naa. Noho chaní tsi mato qui chanihi quiha Dios ra. Jatsi Dios ya ma rabënamahacano iquia ra.

²¹ Jabi jocha yama jahuë Cristo iniquë. Jama, no bax jahuë Cristo Diós jochahuaniquë ra, jahuë Cristo ini cató tsi jahuë mëstë no jayano iquish na.

6

¹ Jasca, Dios ya yonocobëquipama tsi mato yobayobariaquia. Mato noi-noiriahí quiha Dios iquia ra. Ja tsi toa ja noihi ca quima casoyamacana iquia. Mahitsa mato ja noiyamano ra.

² Jatsi Dios Chani nicaparicana:

“E qui xaba jia cató tsi mato ë nicaquë ra.

Nicaxo tsi mato ë mëbiquë toa xabahamahacati barí no”

i Dios ni quiha. Nicacapa. Jaboqui tsi mato mëbicatsi quiha Dios ra. Jaboqui tsi xo toa xabahamacaxëti bari ra.

³ Jasca, Dios yonoco aqui tsi quinia-quiniaquia, ë qui nohiria bo quësoramano iquish na. ¿Jato qui yoi ma ni è acaina? Jabi, “Anoma tsi xo toa Dios yonoco ja acaina ra” i jaca mitsa ëa yoati na, Dios yonati bo qui quësocascani na.

⁴ Jama, yonocoquí tsi Dios yonati roha ë nori ca jismacasquia jatiroha ca ë acai cató no. Dios yonati xo tsi tënë-tënëquia ra. Ea nohiria bá yosipino tsi Dios yonati ë nori ca jismaquia. Ja iqui tsi ë binianiquë. Tënëhi tsi ë yosanayamaniquë.

⁵ Jasca, ë sëtiahacaniquë; preso qui ë nanëhacaniquë; ë qui nohiria bo caxa-caxaniquë; ë yonocorianiquë; coshi ini quiha noho bëro; ë paxnaniquë; tihi tsi ë tënë-tënëniquë ra Dios yonati xo na.

⁶ Jasca, jahuë yonoco aquí tsi noho jabi jiaxëni cató tsi Dios yonati ë nori ca jismaquia naa ë acai cató no. Tsayacahuë. E yoyoyamaniquë; Dios Chani ë cahëyoiniquë; ë yosanayamaniquë; nohiria bo ë mëbiniquë. Tihi cató tsi Dios yonati ë ini ca ë jismani quiha. Jasca, ë bëta Espíritu Santo iniquë; nohiria bo ë noiyoiniquë;

⁷ ë quiayamaniquë; Dios chama ë jayaniquë; tihi ca tsi ë ini quiha jahuë yonoco aquí na. Tihi ca jabi bo tsi xo toa noho mëstë ca arma quiha, naa noho bëboti arma, noho quiniamati arma.

⁸ Dios Chani ë yoano tsi tobi xo toa ëa oquëhuacanaibo; jama, tobi ë qui caxacanaibo nori. Tobi xo toa ëa ranicanaibo rë; jama, tobi toa jia tsi ëa ocahuacanaibo nori. Jabija ca ë chanino

tsi tobi xo toa ëa quiahuacanaibo rë.

⁹ Tobi quiha ë quima casocanaibo rë, jama, tobi toa ëa cahëyoihai ca chahahuacanaibo nori. Huëstima tsi ë rësopicasníquë jari bëso ë nori Dios Chani yoaxëna. Rësoti basima iroha-irohaquia, jari bëso ë nori.

¹⁰ Cohuë ë nori ca quëscahuacani quiha ra; jama, ranihai ca ë nori. Noitiria ca ë nori ca quëscahuacani quiha; nohiria bo mëbiti mëtsa ë nori. Mëquëya ca ë nori ca quëscahuacani quiha; narisyamahai ca ë nori, naa ëa Dios Chani yoahai cato.

¹¹ Jisa, noho Corintó ca rabëti bá. Bëroria tsi mato qui chaniquia ra. Mato parayamaquia chaniquí na. Jatiroha ca ë shinahai ca bërohuaquia.

¹² Jatsi mato noi-noiriaquia iquia. Mato qui caxayama xo ëa ra. Jama, mato ri tsi xo toa ëa joihuacasyamahaina iquia. ¿Jëniriaxo ëa noiymacanai sa?

¹³ Jaha tsi mato yoba-yobariaquia rë, naa juhuë xocobo jahëpá yobahai jascaria. Ea noitsacana iquia ra, naa mato ë noihai jascaria.

Chahahuayamacanaibo ya rabënayamacana

¹⁴ Yobahi tsi Dios cahëyamacanaibo ya rabënayamacana. Jato noma jabi banahuaya-macana iquia ra. ¿Jënahuariahax raca dos ca quinia bo, naa mëstëxëni ca quinia, anomia ca quinia, tihi cabio jia tsi ibëquinana? Jamëri ca xo ra. Jasca, ¿jënahuariahax raca tsëmo, huëa, tihi cabio ibëquinana? Jamëri ca xo.

¹⁵ Jasca, ¿jënahuariahax raca dos ca ibo bo, naa Satanás, Cristo, tihi cabio ma jayana? ¿Jënahuariahax

raca Dios cahëyamacanaibo, chahahuacanaibo, tihi cabô rabëñabëquiyoina?

¹⁶ ¿Jënhahuariahx raca Dios iti-itiria, mahitsa ca dios ba iti-itiria, tihi cabô no jaxcamënamana? Quiniacaxëcahuë. Bësohai ca Dios iti-itiria tsi xo noqui ra. Nicacapa. Diós yoani ca tsi xo naa:

“Noho nohiria bo ó tsi racaxëquia.

Jato bëta tsi co-coxëquia.

Jasca, jato Dios yoi ixëquia ra;

Noho nohiria yoi bo icaxëcani quiha jato ri”
i ja ni quiha.

¹⁷ Jasca,

“Jato quima tsëquëcana.

Jato bëta rabëñayamacana.

Jato yoi ca jabi pi ma basino tsi mato bixëquia ra.

¹⁸ Jatsi mato Jahëpa yoi ixëquia.

Jasca, noho baqué bo, noho jahi bo, tihi cabô ixëqui
mato ra”
nëa tsi Ibo chamaxëni ca nëcani quiha.

7

¹ Toca tsi noqui chaniqui Dios ra, no bëta rabëñacatsi na, noho rabëti bá. Jatsi jocha quima no casoti xo ra. Noba yora, noba shinana, tihi cabô ó ca yoshihuahai ca jocha no bahuëno. Bahuëhx tsi no mëstërianano Dios yoi nicahi na. Tihi tsi xo toa noho yoba ra.

² Jatsi ëa shinacana ra. Mato bëta rabëñacasquia ëa ri ra. ¿Tsayayamayamacanai? Tonia anomá ca ë ani nori ca quëschuaqui mato iquia. Jishopë. Yama tsi xo toa mato pasomaha ca ë ani ca yoi cato ra. Yama tsi xo toá ca ë yoshihuani cato. Yama

tsi xo toá ca biniahuahacahax ca nohiria huéstita. Tocayamahai ca éa xo naa ra.

³ Jabi nëca tsi chaniquia mato mëbixëna, mato qui quësoti ë nomari. Noho shina ó xo mato ra. Jaha tsi bësopiquí tsi rësopiquí tsi mato mëbiriacasquia ra.

⁴ Jasca, naa yoba quënëpama tsi bërabihaxma tsi bëroria tsi mato qui chaniquia ra. Quënëpama tsi rani-raniquia, noho yoba siri ma nicani iqui na. Jasca, jaboqui anomaria tsi xo toa éa ma ranihuahaina ra, nëa tsi ténëhi ë iquë ri.

⁵ Jabi jaboqui Macedonia maí xo éa rë. Naa mai qui cahëhax tsi joimaxëni ë iyamëquë rë. Anomaria ja iyamëta quiha toá ca nohiria bá éa yosihaina ra. E bëta joi ja mëracasca-yamëta quiha. Jasca, é shina-huëjénayamëquë.

⁶ Jama, cohuë pi ë no tsi Dios, naa cohuë cabotranihuati Ibo-iboriá éa ranihuayamëquë ë qui Tito ja raahai cató no.

⁷ Jatsi ë rani-raniyamëquë ja joquë no. Jasca, é raniyamëquë mato yoati tsi nicahax na, éa ja yoayamëta cató no. Jia tsi iyamëta quiha toa mato yoati tsi ja chanihaina ra. Ea ma jiscasnina, ma jochani quëshpi tsi cohuë ma iquiina, noho yoba ma banahuacasnina, tihi cabotra yoati éa ja yoayamëta quiha. Nicahax oquë tsi rani-raniquia jaboqui ra.

⁸ Nicaparicana. Jabi toa mato qui ë raani carta iqui tsi tanaroha pistia tsi cohuë ma iniquë mato ri iquia. Ja iqui tsi pistia cohuë ë iniquë éa ri ra toa chani ë raaquë no. Jama, é qui jia ini quiha toa jariapari carta mato qui ë raanina.

9 Jabija; toa ë quënëni ca yobá mato cohuëhuaniquë pë. Jama, toa yoba iqui tsi jocha quima Dios quiri ma bësoniquë ra. Ja tsi xo toa rani-raniriaquia jaboqui. Jocha quima ma casoniquë iquia ma cohuëhuahacahai cató no. Jiaria ca cohuë tsi xo toa ra. Jaha tsi ma mëbihacarianiquë ra.

10 Jasca, Dios qui jiaria tsi xo toa jocha quëshpi no cohuëhaina ra. Toca tsi cohuëhax noba jocha quima casoqui noa ra. Jasca, Dios qui noqui mëpihi quiha toca ca cohuë, xabahamahacati. Jiaria tsi xo toca ca jocha quëshpi cohuë ra. Jama, toca tsi cohuëyamahi quiha Dios cahëyamacanaibo rë. Cohuënacani quiha pë, jato jocha bërohuahacaquë no, bërabihi na. Ja bërabihiuahacacanai ca iqui tsi cohuë ca xo, jato jocha quëshpi cohuë jaca nomari. Jabi toca ca cohuë tsi xo toa tënëtiya qui nohiria bo mëpihaina.

11 Jatsi mato jocha quëshpi cohuë yoati shina-paricana. ¿Toca ca cohuë mato mëbiyamayamani? Ja iqui tsi jaboqui jocha quinixaxëniria xo mato iquia. Jasca, jaboqui yoi ca ma acai ca bëroriahua-casqui mato ra, toca ca cohuë iqui na. Jaboqui mato qui yoiria tsi xo jochahaina. Jasca, jocha qui Dios caxahai ca qui raquëria xo mato ra. Jërima tsi xo toa toca tsi iquiina iquia. Jasca, jaboqui noho yoba nicariacasqui mato ra. Jasca, oquënaniquë toá ca jochahuaxëniria ca ma copicasni ca ri. Jaha tsi jaboqui quësohacatimaxëni xo mato iquia.

12 Jabi toá ca jochahuaxëni cato, toá ca tënëmahacanish ca jahëpa, tihí cabø tahëxo tsi toa carta mato qui ë raani ca ma quëscahuamitsa. Jama xo. Toa carta ë quënëyoiniquë mato mëbixëna.

Mato qui ja raahacani quiha ëa ma noihai ca jismati. Parayamaquia. Noho shina cahëhi quiha Dios ra.

¹³ Ja tsi xo toa ë rani-raniniquë, naa ëa ma noiyoini iqui na.

Tito joquë tsi ë rani-raniniquë ëa ma noiyoihai ca nicahax na. Jasca, oquë tsi ë ranihuahacayamëquë jia tsi Tito ma joihuani ca nicahax na. Ja bax ma ani ca iqui tsi jahuë shina chamahuahacani quiha.

¹⁴ Jabi mato qui Tito canox pari no tsi “Shina ji-axëni cabotxi xo toa Corintó ca chahahuacanaibo ra” i ja qui ë ni quiha. Jabi ë parayamani ca Titó jisni quiha mato cahëxo na. ¿Tsayacanai? Mato parayamaquia mato qui chaniquí na. Jabija ini quiha toa mato qui ë yoanina Tito yoati na.

¹⁵ Jaboqui anahi quiha mato bax ja noihaina, mato shinaquí na. Jahuë yoba ma aria-ariacasnina, raquëxo tsi jia tsi ma joihuainina, tihica tsi shina-bënoyamahi quiha iquia.

¹⁶ Jasca, jaboqui rani-raniquia ëa ri, jia tsi mato qui ë chitimiyoiipihai iqui na.

8

Ranixo ofrenda acacati

¹ Jabi nëá ca Macedonia ca iglesia bo Diós shomahuarianiquë iquia, ëbë xatë bá. Diós noihai ca iqui tsi anomaria tsi xo toa ja acanaina jaboqui. Toa mato yoacasquia.

² E jonox pari no tsi quiha huëstima tsi ja tënëcaniquë Ibo bax na. Jama, tënëhax raniquí tsi noitiria ca nohiria bo ja mëbicascani quiha ra. Jaha

tsi jaboqui ofrenda acascani quiha biniahai ca nohiria bo qui.

³ Mato parayamaquia. Anomaria tsi xo toa Ibo bax ja acascanaina iquia. Biniaqui ri tsi quiha jari ofrenda ja acahitaquë pa, naa Jerusalén ca noitiria cabo qui.

⁴ “Jodioba maí ca chahahuacanaibo mëbiriacasqui noa, noqui ri” i ë qui jaca itaquë pa.

⁵ Jatsi anomaria tsi xo toa ofrenda ja acahitahana ra. Jaha ë pasohai ca huino quiha. Jabi jari-apari tsi Ibo Jesu chama qui jamë ja mëacahitaquë jahuë yoba nicaxëna. Jaquirëquë, Dios shinaná tsi quiha ë qui jamë ja mëacahitaquë ra, noho yoba axëna.

⁶ Anomaria tsi xo toa ja acahitahana iquia. Jatsi ja acahitaha ca ofrenda jisi tsi mëri tsi mato qui jahari Tito raacasquia ra, ma chitahëhuani ca yonoco ma jatihuano. Jabi mato xërëquë Tito no tsi ¿ofrenda ati ma chitahëhuayamayamani, noitiria cabo bax na? Toa nicaquia. Jatsi jaboqui bacahi quiha Tito ra, toa ofrenda jatihuati mato mëbixëna.

⁷ Anomaria tsi xo toa ma acaina Ibo bax na iquia ra. ¿Ibo qui chitimiriayamayamacanai? ¿Nohiria bo tiisimati mëtsayamayamacanai? ¿Dios Chani cahëriayamayamacanai? ¿Nohiria bo mëbiriacasyamayamacanai? ¿Ea noiyamaya-macanai? Tihi ca tiisi bo jaya xo mato iquia. Ja iqui tsi ma huashiyamano ra ofrenda aquí na.

⁸ Nëca tsi quënëpama tsi “Ofrenda acahuë ra; acahuë ra” iriayamaquia mato qui. Jama nohiria bo pi noiyoiquí tsi jato ma mëbixëti xo iquia, ofrenda ma acai cató no. Ja tsi xo toa nëá ca chahahua-

canaibá acai ca ofrenda yoati mato yo aquia, jascaria ca ma ano mato ri. Jatsi jaboqui ma noiyoi-hai ca jismacana.

⁹ ¿Japa noba Ibo Jesucristó noqui noiyamayamani? Noixo tsi jahuë oquë, jahuë jahuë bo, tihi cabio ja jisbéríaniquë ra noitiria ca joni manëxëna, noqui mëbicatsi na. Shinacana. Tihi ca tsi no bax ja ani quiha, no shomahuariahacano iquish na.

¹⁰ Jaboqui mato yobapama tsi oquë tsi xo toa ofrenda ma jatihuahaina iquia, naa xëni huëtsa catiati ma chitahëhuani cato. Jabi jariapari ca noitiria cabio bax ofrenda acanaibo ma iniquë iquia. Jasca, noitiria cabio ma mëbicasni quiha. Jiaria quiha.

¹¹ Jatsi acahuë iquia. Jaboqui tsi toa ofrenda jatihuahacaxëti xo ra. Jabi toa ofrenda ma aria-ariacasni quiha. Jaboqui ma catiariano, ma aria-casni jascaria. Jatsi ma jaya ca quima Dios qui ma ano ra.

¹² Jabi ofrenda Dios qui acasqui mato tonia. Jatsi ma jaya ca quima Dios qui pi ma ano tsi mato qui ranixëhi quiha Dios ra. Jasca, mëquëya pi ma no tsi jaha pasoyamahi quiha.

¹³ Jabi noitiria cabio bax ofrenda aqui tsi ma biniayamano iquia. Quiniacaxëcahuë ma narisyamano mato ri. Jasca, ja narisyamacano jato ri.

¹⁴ Jaboqui huëstima ca jaya xo mato iquia, jato mëbixëna, ja narisyamacano iquish na. Jascaria pi xëni huëtsa ma biniano tsi mato mëbicaxëcani quiha jato ri, huëstima ca jayapiquí na. Toca tsi yamaxëhi quiha toa ma naris-haina.

¹⁵ Jabi “Tocaxëti xo” ii quiha Quënëhacanish cabio. Moisés tiyá tsi narisyamani quiha toa nohiria bo,

naa maí ca jahuëcara ca piti mapari jasca ca ja catiacaque no. Catiaxo tsi piti narisyamani quiha huëstima ca jayanish cato. Jasca, narisyamani quiha toa pistia ca catiahai ca ri. Yama ini quiha toa ja nariscanaina ra.

Corinto qui Tito raahacanina

¹⁶ Jabi mato shina-shinaqui Tito ra, naa mato yoati é shinahai ria. Mato mëbiriacatsi quiha iquia. Ja quëshpi tsi Dios qui “Gracias” iquia.

¹⁷ “Jahari Corinto yaca qui mi bacano” i Tito qui é quë tsi “Jo” i ja itaquë ra. Ja cacastapini quiha mato mëbicatsi na. Jaboqui mato qui shishoxëhi quiha, cati ó quëëhi na.

¹⁸ Jasca, Tito ya nëá ca xatë huëtsa raaxëquia, naa nëá ca Dios Chani yoati cahëxëni cato.

¹⁹ Naa jasca ca joni iglesia bá bini quiha Jerusalén qui é bëta xo ofrenda boti, naa no caxëquë no. Jabi naa ofrenda noqui acacani quiha Ibo Jesucristo oquëhuahacano iquish na. Jasca, jismahacaxëhi quiha jato no mëbicatsaina.

²⁰ Jabi quinia-quiniaquia toa ofrenda otohi na, nohiria bo é qui quësoyamano iquish na.

²¹ Ja tsi xo toa quinia-quiniaxëniria ca éa xo naa, jia roha ca axëna. Ibo Jesu, nohiria bo ri, tihi caboranihuacasquia, é acai cató no.

²² Jasca, naa dos ca joni bo ya tsi joni huëtsa raaquia, naa nëá ca Dios yonoco aria-ariacatsai cato ra. Huëstima tsi naa joni tanahamahacani quiha Dios yonoco aqui na. Jabi anomaria tsi xo toa ja mëbicatsaina iquia. Jaboqui mato shinaquí tsi mato mëbicatsi quiha jaa ri.

²³ Jatsi, “¿Tsohuëcara ni naa joni bo sa?” i pi toá ca chahahuacanaibo no tsi jia tsi jato quëbicana. Quëbihax, “Néá xo Tito, Pablo rabëti. Jatsi nëá xo dos ca joni huëtsa bo, naa Dios oquëhuacascanaibo. Iglesia bo tsi xo toa noqui jato raati ibo-iboria” i jato qui cana.

²⁴ Jasca, mato qui ja shishocano tsi jato mëbicana, noiquí na. Jato pi ma mëbiriano tsi jato ma noihaí ca cahëxëhi quiha nëá ca iglesiá cabo ri. Jasca, mato qui ë ranihai ca cahëcaxëcani quiha jato ri, nicaxo na.

9

¹ Jabi noitiria ca Jerusalén ca chahahuacanaibo qui no bohai ca ofrenda yoati mato qui ë quënëyamaxëti xo iquia.

² Tonia ofrenda acasqui mato ri jato mëbixëna. Ja tsi xo toa jato ma mëbicasni ca yoati tsi yoa-yoaquia nëá ca Macedonia ca xatë bo qui. Yoaxo, “Huësti ca xëni no tsi ofrenda Acaya maí ca chahahuacanaibá acasni quiha ra” i nëá cabo qui quia. Jatsi ma acasni ca nicahi quiha nëá cabo ra. Nicaxo tsi Jerusalén ca noitiria cabo mëbiriacascaxëcani quiha jato ri jaboqui ra.

³ Jatsi jaboqui Tito, dos ca joni bo, tihí cabo mato qui raaxëquia, mato yoati tsi mahitsama noho chani nori ca jato jismaxëna. Jabi mato qui cahëhxax tsi mato ofrenda biti ó pasocaxëcani quiha, jato ë yoahai ca jascaria.

⁴ Jatsi quiniacaxëcahuë. Ofrenda pi ma jayamano tsi bërabixëqui noa ra, ë bëta nëá ca Macedonia caboxëmitsa iqui na. Jasca, bërabixëqui mato ri, ofrenda jayamapihi na.

5 Ja tsi xo toa mato qui naa joni bo pari rëquë raaquia. Mato mëbicascani quiha ra, mato quima toa ofrenda catiaxëna, naa ma acasni jascaria. Toca tsi rohahuahacaxëti xo mato ofrenda ë joquë no. Tocapimano tsi bëroriaxëhi quiha ma acatsai ca shina jiaxëni cato ra. Jama, ofrenda pi acasyamaquí tsi ma ayamaxëti xo iquia.

6 Noho yoba shinaparicana ofrenda ma aquë no. Mishni-mishniroha ca tésaxëhi quiha ichariama ca banahai cato ra. Jasca, huéstima ca bëro banahai ca jascaria tsi shomahuariahacaxëhi quiha toa ofrenda jia ca acatsai cato, nohuria bo ja mëbicasquë no.

7 Jatsi ofrenda anox pari tsi shinaparicana mato tëquëta. Jabi ofrenda acai cató tsi cohuëpíquí tsi ayamacana ra. Jasca pi nohiriá ofrenda acasymano tsi jato amayamacana ra. Ofrenda acatsai ca noihi quiha Dios ra.

8 Noixo tsi mato shomahuariati mëtsa xo Dios ra, ja qui ma aquë no. Mato ja shomahuano tsi narisyamaxëqui mato iquia. Jatsi huéstima ca jayaxëqui mato oquë ca yonoco axëna.

9 Tocaxëti xo ra, naa Quënëhacanish cabá yoani jascaria.

“Huashiyamaquí tsi noitiria cabo qui ariahi quiha Dios noiñai cato.

Jasca, ja acai ca jia ca shina-bënopistiyamariaxëhi quiha Dios ra”

ii quiha ra.

10 Jatsi jaha ma quëëhai ca bëro tëquë mato qui axëhi quiha Dios. Mato banati bëro, mato pití mapari, tihí cabo ati ibo-iboria xo. Axo tsi mato yonoco shomahuariaxëhi quiha tésatiria ca

ma jayano iquish na. Tocaxëhi quiha Dios ra, ma huashiyamaquë no.

¹¹ Mato rico-ricoriahuaxëhi quiha. Narisyamahi tsi jatiroha ca xabacá tsi ofrenda ati mëtsariaxëqui mato ra. Jasca, mato qui noho yoba iqui tsi shomahuariahacaxëhi quiha toa mato ofrenda bicaxëcanaibo ri. Bichi tsi Dios qui “Gracias” iria-iriacaxëcani quiha ra.

¹² Jatsi shinaparicana. Ma acai ca ofrenda iqui tsi mëbiriahacaxëhi quiha noiti-noitiria cabo. Jasca, toa ma acai ca ofrenda iqui tsi anomariaxëhi quiha toa Dios qui “Gracias” iquiina.

¹³ Jasca, mato ofrenda iqui tsi mato jabi jia ca jiscaxëcani quiha Jerusalén ca nohiria bo. Cristo Chani ma chahahuayoihaina, ma huashiyamahaina, jato ma mëbiriacatsaina, tihi cabo jiscaxëcani quiha ofrenda ma acai cató no. Jatsi raniranicaxëcaqui. Ranixo tsi Dios oquëhuariacaxëcani quiha mato iqui na.

¹⁴ Jasca, mato bax bëhoxcacaxëcani quiha ra, mato bëta rabënabëquicatsi na. Tocacaxëcani quiha ra, Diós mato mëbiriaha ca jisish na. Mato ja mëbihai iqui tsi ma huashiyamahai ca jiscaxëcani quiha. Iquë ra.

¹⁵ Jatsi Dios qui “Gracias” inono ra, no bax ja ani ca xabahamatí quinia quëshpi na. Yoanoma tsi xo toa no bax ja acaina ra.

10

Chama Pablo jayanina Dios Chani yoati ibo iti

¹ Jaboqui ëa yoi, naa mato qui yoixëniria ca bërabiria ca Pablo nicacana iquia ra. Jabi

tobi quiha toa chama yama ca ë nori ca quëscahuacanaibo ra. “Ishima xo Pablo, noqui shishohi na” icani quiha. Jasca, “Roamisxëniria xo, noqui basihax na” i mato qui cani quiha tonia. Jabi toca ma xo ëa ra. Ja tsi xo toa ishimaria ca Cristo jascaria tsi jaboqui mato qui chanicasquia.

² Jariapari tsi quiniacaxëcana iquia ra. Mato qui joquí tsi mato roacasyama xo ëa ra. Jama, tobi quiha toa Dios cahëyamacanaiba jabi ë jaya ca quëscahuacanaibo rë. Jabi toa nohiria raahati ó pasoquia ra, mato qui johax na.

³ Jabija; ëa ti tsi xo toa chama yama ca joni. Jama, nohiria ba planes, nohiria ba quinia bo, tihí cabá tsi nianayamaquia. Yoixëniria ca jocha pasomaha nianapama tsi ¿jënhuhariaxo raca jato quinia bá tsi no bëbona?

⁴ Noqui chahahuacanaiba arma bo, naa nianati bo tsi xo jamëri; Dios cahëyamacanaibá-na jasca ca jaca nomari. Dios chama jaya xo noba arma bo ra. Toa arma bá tsi Yoshini iti-itiria bo quëyoti mëtsa xo noa iquia ra.

⁵ Jatiroha ca Dios pasomaha ca quëyoquia ra. Jishopë. Tobi toa Dios pasomaha ca shinacanaina. Tobi toa Dios tiisi pasomaha ca chanicanaina ra. Tihi ca shina yoi bo bëboti mëtsa xo ëa ra, Dios chamaxëni ca arma bá no. Bëboxo tsi jatiroha ca toca ca shinacanaibo, chanicanaibo, tihi cabo Cristo qui mëpixëquia ra, ja huësti ca nicamaxëna.

⁶ Jasca, joquí tsi toá ca Dios Chani nicatimaxëni cabo tëqué copixëquia ra, noho yoba ma nicayoiquë no.

⁷ Nicacapa. Ea tsayaquí tsi chama yama ca ë nori ca quëscahuahi quiha toá ca ëa pasomaha cabo

ra. Tonia jato qui yoiria tsi xo toa noho jaria, noho chani, noho jabi rë. Jasca, ëa oquëria ca jaca nori ca quëscahuacani quiha, “Cristo chama-chamaria jaya ca noqui xo naa” iquiina. Jatsi ja shinaparicano iquia ra. ¿Jënahuariahax Cristo chama mëquéya ca è ina? Jabi è qui ri Cristó jahuë chama aniqué ra. ¿Tsayacanai? Anomaria tsi xo toa ëa ja shinacanaina iquia.

⁸ Cristo chama jaya xo ëa ra. Jabi naa chama è qui acacani quiha mato chamahuati, mato yoshi-huati nomari. Jabi toa chama qui bérabiyamaquia. Toa mato yoacasquia ra. E qui jiaria xo toa chama ra.

⁹ Tihi tsi quënëquia chama jaya ca è nori ca ma cahëyoino, noho carta ma jisquë no.

¹⁰ Jishopë. “Ja quënëhai ca carta bo chahahuaya-macahuë” i mato qui cani quiha toá ca huësti huësti cabو. “Chamaxëni tsi xo toa ja quënëhaina; mahitsa ca ja nori. Tsayacahuë, ja joquë no. Chama yama ca joni tsi xo naa ra. Yoiria tsi xo toa ja chanihaina” i mato qui cani quiha pë.

¹¹ Jabi basi è no tsi è quënëhai ca jamëri ca è nori ca quëscahuahi quiha ëa pasomaha cabو. Jama, tsayacahuë. Mato bëta è no tsi jamëriyamaxëhi quiha toa è axëhaina ra mato ó xo na. Coshiri-axëquia ra, noho carta bo jascaria.

¹² Jasca, naa carta quënëpama tsi “Ea ti tsi xo toa oquë-oquëria” i mato qui yamaquia, naa ëa pasomaha cabو jascaria. Bérabiria tsi xo toa toca ca chanihaina ra. Jabi ëa oquë-oquëria jaca nori ca quëscahuacani quiha pë. Jatsi ja acanai ca tanamaquí tsi jato medida yoi ca acani quiha pë, jato yonoco yoi ca tanamaxëna. Tanamahax

tsi ranicani quiha pë, jia ca jato yonoco nori ca quëscahuahi na.

¹³ Jama xo ëa ra. Quinia-quiniaquia ë acai ca yonoco yoati tsi chanihi na. Diós ë qui ani ca medidá tsi tanamahacahi quiha ë ani ca yonoco têquë iquia. Toa yonoco yoati tsi mato qui chaniparicasquia ra. Jabi, ¿mato tana tsi jariapari ë cayamayamani, Dios Chani ya?

¹⁴ Tana tsi mato qui caxo tsi quiha Dios medida ë niniyamaniquë mato qui caquí na. Toa yonoco Diós ë qui ani quiha. Têtëcaria xo Dios medida ra. Ja iqui tsi Dios Chani ya tsi mato tana tsi ë caniquë Cristo Chani yoaxëna. Jatsi ¿ë cho ja bëyamayamacani, naa mato ó ca Dios Chani yoacanabo?

¹⁵ ¿Jabi jia ma ni toa mato ó ca yonoco ja acanina? Quiniahax, “E acai ca tsi xo naa” iyamaquia. Anoma quiha. Jasca, mato ó ca tsi Diós ë qui ani ca yonoco anihuati ó pasoquia, jia tsi Cristo tiisi ma cahëyoiquë no. Tsayacahuë. Dios medida xara tsi chitécasquia jahuë yonoco aqui na.

¹⁶ Jabi mato ó ca yonoco pi anino tsi jaha ë quëëhai ca tsi xo toa nohiria huëtsa bo qui Dios Chani bohaina ra. Mato oquëri ca nohiria bo qui cacasquia ra. Jabi Dios Chani yoahacahai ca qui cacasyamahai ca ëa xo naa ra, jató-na iti ja nori iqui na. Toa qui caapiquí tsi ja acanai ca é ibohuamitsa rë, “E acai ca tsi xo naa” iquiina. Anoma quiha.

¹⁷ Jarohapa tsi noba yonoco yoati tsi chaniquí tsi Dios roha ë oquëhuati xo iquia.

¹⁸ Jasca pi Diós ë acai ca yonoco shomahuano tsi noqui bëroriaxëhi quiha toa ë qui ja rani-

haina. ¿Jënhuariaxo raca noho yonoco Diós shomahuana?, “Jaria tsi xo naa ë acaina” i ë quë no.

11

Mahitsa ca Dios Chani chitahëhuati ibo bo

¹ Jarohari tsi ëa yoati tsi chanixëquia pë. Jia tsi ëa nicaparicana ra, naa noho yoyo pistia mato ë yoaquë no. E qui yosanayamacana.

² Yoaquí tsi mato shina-shinaquia ra, naa jahuë ahui ranohai ca bënë jasca cato. Jabi mato ó bësoriaquia, naa Diós no nohó bësohai jascaria. Jabi Cristo qui mato ë aniquë ra, mato ja otono, naa jahuë jahi bënë ti ca qui jahëpá jahuë jahi jaria ca acai jascaria.

³ Jabi jaboqui jia tsi xo toa Cristo ma nicacatsaina iquia. Jama, Cristo quima ma casomitsa iquia xaba huëtsá no. Toa shina-shinaquia ra. ¿Jabi ronó Eva parayamayamani? Jascaria tsi ¿mato parayamayamaxëhi ni sa toá ca parahai ca tiisimacanaibo?

⁴ ¿Jabi mëri tsi naa jobëna ca tiisimacanaibo ma chahahuayamayamani? Jishopë. Jamëri ca Jesu, naa ë yoani ca quirima ca mato yoacani quiha pë. Jasca, Espíritu Santo yoi, Dios Chani yoi, tihi cabo ma biyamaniquë ra jato qui nicaquí na.

⁵ ¿Ea oquë-oquëria ni toa mato jobëna ca Chani chitahëhuati ibo-iboria bo pa? ¿Jënhuariahax raca ëa oquë ca ja icana ra?

⁶ Jabi Chani yoatí cahëxëni ca ë iyamamitsa; jama, Dios tiisi cahëxëniria ca ëa xo naa ra. ¿Jatiroha ca quiniá tsi toa tiisi mato ë jismayamayamani, mato bëtaquí na?

⁷ Jasca, Dios tiisi mato qui yoaquí tsi mato parata ë biyamaniquë ë tiisimahai ca quëshpi na. Tonia mato qui yoi tsi xo toa mato ë cobrar-ayamahaina iquia ra. Tonia ë jochaniquë ra, tocahi na.

⁸ Jasca, mato xéréquë xo tsi Dios yonoco ë ano tsi iglesia huëtsa bá ë qui parata raaniquë ëa otoxëna. Jishopë. Jato parata ë yomani quiha mato mëbixëna ra.

⁹ Nicaparicana. Toa xo tsi Dios Chani mato tiisimapama tsi ë biniarianiquë rë. Toatiyá tsi ¿mato parata ë baani? Ayamaniquë ëa ra. Jama, Macedonia quima ax bëcanish ca xatë bá ëa otoniquë. Ja iqui tsi mato ó xo tsi ofrenda ë bënayamaniquë ra, mato yosanamacasyamaquí na. Jascaria tsi tacaxëquia, xaba huëtsa mato qui ë shishotëquëxëquë no. Mato parata bicasyama xo ëa ra.

¹⁰ Mato parayamaquia. Cristo tsi xo toa ëa raati ibo-iboria. Copixoma tsi Dios Chani yoaxëquia ra. Noho jabi quiha. E qui jia tsi xo ë tocahraina ra. Ja tsi xo toa toá ca iglesia bo, naa Acaya cabo quima parata biyamaxëquia ë tiisimahai ca quëshpi na.

¹¹ Jabi noqui noiyamaquí tsi noba ofrenda bicasyamahai ca Pablo nori ca ma quëscahuamitsa. Jama xo. Mato noioiquia. Toa cahëhi quiha Dios.

¹² Jama, quinia-quiniaquia. Dios Chani yoaquí tsi mato ofrenda bicasyamaxo ëa ra, ëa pasomaha cabo iqui na. Mato ofrenda pi ë bino tsi “Paratánaxëni xo Pablo ra” icaxëcani quiha iquia. Jishopë. Toa xaba jato qui acasyama xo ëa ra. Ëa jascaria tsi Ibo bax yonococasyama ca xo, parata ó quëëmis-hi na.

¹³ Dios Chani chitahëhuati ibo yoi bo ma xo toa joni bo iquia. Quiacani quiha jato yonoco

yoati na. Jato yoixëni ca jabi rarinamacani quiha pë, Dios Chani chitahëhuati ibo-iboria bo jascaria jisiquixëna.

¹⁴ Jatsi ratëyamacana. ¿Jascaria tsi jahuë yoixëni ca jabi Satanás rarinamayamayamani, huëahai ca ángel jascaria tsi ja jisiquiniquë no?

¹⁵ Jabi tocacani quiha Satanás yonati bo ri. Rarinacani quiha jato ri, jia ca acanai ca nohiria jascaria jisiquixëna. Jama, ja acanai ca quëshpi tsi copihacaxëhi quiha toa nohiria bo ra.

Ibo bax Pablo tënënina

¹⁶ Jabi nëca pi ëa yoati ë chanino tsi “Yoyoxëni xo Pablo ra” ¿ii ni mato sa? Toca pi quëscahuaquí tsi noho yoyoxëni ca chani pistia nicacahuë. Yoyohi tsi mishni mishni noho yonoco yoati tsi chanicasquia ëa ri pë, naa ëa pasomaha cabo chanihai jascaria.

¹⁷ Nëca tsi chanipama Ibo quima ca chani ma xo naa mato ë yoacatsaina. Yoyo pistia tsi xo naa ë yoaxëhaina rë.

¹⁸ Jabi ja acanai ca tëquë yoati tsi chanicaní quiha huëstima ca ëa pasomaha cabo, jamë oquëhuacatsi na. Jatsi jaboqui tocaxëquia ëa ri pë.

¹⁹ Jishopë. Toa yoyoxëni cabo qui yosanaya-maqi mato pa. Tonia mato qui jiaria ca xo toa ja acanaina iquia. Jatsi ëa, naa huësti ca yoyoxëni ca huëtsa ma nicaparino, mato cahëxëni cabá.

²⁰ Tsayacahuë. Mato yonacani quiha. Mato bini-ahuacani quiha. Mato jahuë bo mëbicani quiha. Mato qui nomacani quiha. Mato bëpaishacani

quiha. Tocajacano tsi jato tënë-tënëqui mato ra. Jato qui raniqui mato pa.

²¹ Jishopë. È bérabiniqué rë tocati.

Jamë pi ja oquéhuacascano tsi tocati cahëquia ëa ri, naa yoyoxëni ca jascaria. Tsayacahuë. Jaboqui bérabiyamaxëquia ra, jato jascaria chaniti.

²² “Jodio yoi bo xo noa ra” ¿icahi ni? Jatsi, toca xo ëa ri. “Abraham yamaba chahitaxocobo xo noa” ¿icahi ni? Jatsi, toca xo ëa ri.

²³ “Cristo yonati bo xo noa ra” ¿icahi ni? Jatsi oquëria ca yonati ca ëa xo naa ra. Jishopë. Yoyoxënia ca chanihai jascaria tsi xo naa ë chanihaina rë. Jariapari tsi jato yonoco oquë tsi xo toa ë yonocohaina iquia. Jasca, jato oquë tsi xo toa preso qui ë nanëhacanina ra. Jasca, jato oquë tsi xo toa ë rashahacanina ra. Jasca, jato oquë tsi rësoti basima ë ini quiha.

²⁴ Cinco tsi jato huacapí tsi jodioba chama bá ëa rashani quiha. Copiquí tsi treinta y nueve ca sëqué ë qui ja acani quiha.

²⁵ Jasca, tres tsi quiha carayanabá ëa rashaniqué jato jihuí no ra. Jatsi huësti tsi nohiria bá ëa aquë aniquë maxaxá no. Jatsi tres tsi ëa bëhai ca barco jëtëquéniquë. Huësti tsi quiha ia nëpax tsi ë nononiqué jatiroha ca barí no. ¿Tsayacanai? Tihi ca tsi ë tënë-tënëniqué Ibo bax na.

²⁶ Jasca, raquëria ë cohái iniquë. Tobi ini quiha ani bo ë shitahaina. Tobi ini quiha bahí ca yomacanaibo. Jasca, raquëria ini quiha toa ëa acasni ca jodiobo, carayanabo. Raquëria ini quiha yacatá tsi racahaina; jasca, nihi, ia bo, tihi cabosshitahai ri. Jasca, mahitsa ca chahahuacanaibá ëa yosini quiha.

27 Jasca, yosaria ca yonoco ë aniquë. Huëstima tsi oxanoma ë ini quiha. E paxnani quiha. E tëshinani quiha. Huëstima tsi oriquiti, racati, sahuëti, tihi cabو ë narisni quiha. Tihi ca tsi ë tënëniquë ra.

28 Jarohapa tsi tobi ini quiha toa jatiroha ca barí tsi iglesia bo tëquë ë shina-shinahaina, jato otocasquí na.

29 Japi tsohuëcaracá yoi ca ano tsi cohuënaquia ra. Tsohuëcara pi jochano tsi tënëriaquia ra. Jato tëquë mëbiriacasquia jato noiquí na.

30 ¿Tsayayamacanai? Chama yama ca ëa xo naa ra. Toa mato yoaxëquia, ë tënëni ca yoati tsi chaniquí na.

31 Mato parayamaquia. E tënëni ca tëquë cahëhi quiha Dios, naa noba Ibo Jesucristo Jahëpa ra. Oquëhuahacati ca tsi xo toa ra.

32 Tonia noho jabi tsi xo toa Ibo bax tënëhaina iquia. Toca tsi ë chitahëniquë chahahuahax na. Damascó tsi ë no tsi chama-chamaria Aretas nama ca gobernadór ëa acasni quiha. Jatsi yacatá ca caiti bo ó tsi jahuë soldado bo ja janani quiha, ë qui tsamimaxëna.

33 Jama, panë ca xëa pistia nacohax ë paxaniquë, cacanó tsi ëbë xatë bá mai qui ëa botëmaniquë no.

12

Pablo tënämënila

1 ¿Jabi Dios bax ë ani ca jahuë bo yoatí rëtsaxëhi ni ëa rë? Mahitsa ca xo; jama, jari yoaxëquia. Jaboqui Diós ëa jismani ca jahuë bo, ë tënämënila, tihi cabو yoati tsi mato yoaxëquia.

2 Naama tsi quiha, naa catorce año tsi ë tërohacani quiha Dios itiria ca qui. ¿Noho yora

yoi tērononi sa? ¿Noho shina roha ma ni? Toa cahéyamaquia rē. Cahéhi quiha Dios roha.

³ Jabi Dios itiria qui è tērohacani quiha itéquëquia parahaxma. ¿Noho yora tērononi ma ni? ¿Noho shina roha ma ni? ¿Jēnahuariaxo è cahéyoina? ¿E tēnamëni ma ni? Cahéhi quiha Dios roha.

⁴ Jatsi quiha mana qui cahëxo tsí quiha anomaria ca chani è nicaniquë. Yoanoma ini quiha toa è nicanina iquia. Jiaria quiha.

⁵ Jama, ocapihëni ca yoapama tsí è bax Diós ani ca roha yoaxëquia, ja oquëhuahacano iquish na. Jabi èa ti tsí xo toa mahitsa cato. Chama yama ca èa xo naa iquia ra.

⁶ Jabi è qui béroria tsí xo toa jia tsí èmë yoati tsí è chanihaina. E tēnamëhai ca yoati pi è chanino tsí yoyoxëni è nori ca ma quëscahuamitsa. Jama, tocapihi tsí yoyoyamaquia, jabija ca è yoahai quëshpi na. Jatsi quinia-quiniaquia, oquë-oquëria ca è nori ca ma shinayamano. Noho chani, è anina, tihi cabo oquë è nomari ca ma cahëno.

⁷ Jabi anomaria ini quiha toa mana xo Diós èa jismanina. Jatiroha ca nohiria bo qui è yoacasni quiha. Jatsi jahuëcara ca pahë, naa moxa pahë jascaria ca è qui acacaniquë, èmë è oquëhuayamano iquish na. Yoshiní raahai ca pahë jascaria ja ini quiha. E qui ja acacani quiha èa tēnëmati.

⁸ Jatsi tres tsí quiha Ibo è nicaniquë, naa noho yora ó ca pahë ja mëbino. Ayamahi quiha.

⁹ Jama, Ibobá èa quëbiniquë: “Mia mëbixëquia. Noho chama narisyamaxëqui mia” iquiina. Jasca, “Chama yama pi mi no tsí oquë-oquëria tsí xo toa noho chama mi nohó no” i è qui ja ni quiha. Ja tsí xo toa rani-raniquia è tēnëquë no. E qui jia tsí xo

toca tsi chama yama ca iquiina. Japi noho chama yoi jayama ca é no tsi nohiria bo qui béroriaxéhi quiha Cristó éa mëbihaina ra.

¹⁰ Jaha tsi é qui jénima tsi xo chama yama ca iquiina. Jasca, rani-raniquia pa, Ibo tahëxo nohiria bá éa ocahuaquë no. Jatsi é qui jénima tsi xo toa é biniahaina, é tënémahacahaina, éa nohiria bá yosihaina. Ibo bax ocapihéno tsi éa mëbiriaxéhi quiha Cristo, oquë tsi jahuë yonoco é ano.

Corintó ca chahahuacanaibo Pabló shinashinanina

¹¹ Yoyoxëni ca é iquë rë, nëca tsi mato qui chanixëna. Mato shina ri tsi xo iquia, Ibo bax é ani ca ma cahëyoini iqui na. ¿Jéniriaxo tsi éa ma mëbiyamayamani? ¿Jéniriahax “Jia tsi xo toa nëá ca Pabló anina” i jato qui ma yamani rë? Jabi chama yama ca é imitsa; jama, éa oquë ma xo toa mato qui bëcanish ca Dios Chani chitahëhuati ibo-iboria bo iquia ra.

¹² Nicacahuë. Dios Chani chitahëhuati ibo yoi ca ma jisníquë ra, mato bëta é iquë no. Yosanaxoma tsi ¿jisti-jistiria bo é ayamayamani mato xéréquë xo na?

¹³ Jatsi ¿jahuë nariscanai sa? Toa cahëcasquia ra. Tonia yosaria xo mato, mato ofrenda é biyamani iqui na. Oca xo tia. Jishopë. Tonia ja tsi xo toa yoi ca é anina iquia mato caxahuaxëna. Jaha tsi éa shinacahuë.

¹⁴ Jaboqui mato qui shishocasquia ra. Jabi tres tsi xo toa mato qui é shishocasnina. Mato qui pi shishotëquéqui tsi mato biniahuacasyamaquia. Mato parata, mato jahuë bo, tihi cabó quëéyamaquia. Jama, jaha é quëéhai ca tsi xo mato

yoi ototi. Tsayacahuë. ¿Jato nabo otohi ni xocobo pa? Ayamacani quiha. Xocobo ototi ibo-iboria tsi xo toa jato nabo ra. Jascaria tsi mato jahëpa yoi ë nori iqui tsi mato ë otoxëti xo ëa ri.

15 Ja tsi xo toa ranixo tsi noho parata, noho chama yoi, ëmë yoi, tihí cabó aapiquia mato mëbixëna. ¿Jëniriaxo tsi mishni mishni roha tsi ëa noicanai sa, mato ë noiriaquë no?

16 Jishopë. Tobi quiha mato ó ca ëa quiahucanaibo rë. Shishoquí tsi ¿mato ë biniahuaní pa? “Paraxo noba parata bichi quiha Pablo” ¿iyamaya-macahi ni? Jishopë.

17 ¿Jënahuariaxo mato ë biniahuaní? Ea yoacahuë. ¿Mato qui ë raani ca joni bá mato biniahuaní pa?

18 Toa nicaquia. Mato qui Tito cani quiha, “Mi cati xo” i ja qui ë quë no. Jasca, ja bëta xatë huëtsa ë raani quiha mato ja mëbino. Jaboqui ëa yoacahuë. “Noqui Titó biniahuaniquë pë, ganancia acasquí na” ¿ii ni mato sa? ¿Jënahuariaxo toca tsi ma shinana? Anoma quiha. Mato bëta racahi tsi ëa jascaria ja ini quiha. Mato ja parayamani quiha. Noba jabi tsi xo toa ra, nohuria bo mëbicastsi na.

19 Jabi ëa mato ë noimacatsai ca quëscahuaqui mato tonia. Jishopë. Tocayamaquia ra, Cristo chahahuahai ca ë nori iqui na. Dios yoi bësojó tsi chaniquia ra. Dios roha tsi xo toa ëa copiti ibo-iboria ra. Jatsi nicaparicana, noho rabëti bá. Jatiroha ca ë acai cató tsi mato mëbiriacasquia, oquë ca chahahuacanaibo imano iquish na.

20 Jama, jaboqui pi mato qui shishohi tsi mishni mishni tsi mato qui raquëquia rë. Shishoquí tsi ¿jahuë jisxëhi ni ëa sa? Jasca, ¿jahuë ó pasohi ni

mato ri, ë quima sa? Toa shina-shinaquia ra. Jabi Ibo bax ma bësohai ca jiscasquia joxo na. Jama, ¿toá ca joi méracanaina, nohiria bo qui ma yosanahaina, ma caxahaina, tihi cabos jisxëhi ni ëa sa? Jasca, ¿toá ca huashicoxëni cabos, ranimisxëni cabos, jamë oquëhuamisxëni cabos, pacots-huaxëni cabos, tihi cabos jisxëhi ni ëa sa, ë joquë no? Tihi tsi shina-shinaquia mato yoati na.

²¹ Ja tsi xo toa mishni mishni tsi raquëpiquia mato qui shishoxëna. Tonia mato bësojó tsi Diós ëa bërabiuhuamitsa iipiquia ra. ¿Mahitsa mato ë tisimayamayamani sa? Toa shinaquia ra. Tocapi-jano tsi cohuë-cohuëriaxëquia rë. ¿Jari toá ma ni toa jato jocha quima casoyamanish ca anomá ca chotamisxëniria cabos ra? Toa shina-shinaquia ra.

13

¹ Jabi mato qui ë cahëno tsi tres ixëhi quiha toa mato qui ë shishohaina. Jaboqui mato qui ë shishoti xo ra. Jatsi copihacaxëti xo toá ca jochamisxëniria cabos ra. Tsohuëcara qui pi no quësocasno tsi tobixëti xo toa dos, tres ca tsayahax cabos, “Jabija xo” iti.

² Mato bëtaquí tsi dos tsi mato ë yobaniquë, toá ca jochamisxëniria cabos ma copino. Jaboqui tres tsi xo toa ë yobahaina ra. Jabi siri tsi jochanish cabos, jochabëna cabos, tihi ca jochamisxëniria cabos copixëquia ë joquë no. Paxayamacaxëcani quiha iquia.

³ Jama, “Jishopë. ¿Jënahuaríaxo noqui ja copina? ¿Cristo chama jayahí ni? Jahuë chama noqui ja jismaparino ra” ¿ii ni mato sa? Jatsi quiniacaxëcahuë. E nohó tsi Cristo chanihai ca mato

jismaxëquia ra ë joquë no. Chama-chamaxëni tsi xo Cristo ra. Tsayacahuë. ¿Mato xërëquë tsi jia tsi Cristo yonocoyamayamani ë ani cató no?

⁴ Jabi chamayama ca joni jascaria tsi Cristo aca-caniquë cruzó no, chamaxëniria ca ja nori. Jabo-qui Dios chamá tsi bësohi quiha. Jabi toca xo ëa ri. Chama yama ca ëa xo naa, naa ja ini jasca cato. ¿Tsayayamacanai? Chahahuacanaibo yonayamahai ca ëa xo naa ra. Jama, tobi quiha toa Dios chama ra. Toa chamá tsi mato copixëquia ë joquë no.

⁵ Quiniacaxëcahuë. Jabi ëa tanamapama tsi mamë tanamaparicahuë iquia. ¿Mahitsa ma ni ma chahahuahaina sa? Toa nicaquia. ¿Mato ó tsi bësyoiohi ni Cristo sa? “Jaatia” imano tsi ¿mahitsa ma chahahuayamani? iquia.

⁶ Jama, mahitsa ca chahahuahai ca ma xo ëa ra. Toa ma cahëno.

⁷ Jasca, mato bax Dios qui bëhoxquia ra, yoi ca ma ayamano. Ma bëbohaina, jia ca ma acaina, tihi cabو nohiria bá tsayano. Jabi mato ë mëbini ca nohiria bá jismitsa. Jisi tsi “Jia tsi xo Pabló acaina” i jaca mitsa. E qui iriama tsi xo toca ca chani ra. Jaha ë quëëhai ca tsi xo toa ma bëbohai ca ja tsayacanaina ra.

⁸ Jatiroha ca barí tsi jia ca roha acasquia ra. Jabija ca pi nohiria bá cahëno tsi rani-raniquia.

⁹ E qui jëníma tsi xo toa mahitsa iquiina, chamaxëni ca ma iquë no. Mëstëxëniria ca jabi jiaxëni ca ma jayano. Toa nicaqui noa bëhoxquí na.

¹⁰ Jabi jaboqui naa carta quënëquia mato qui shishohi canox pari. Joxo tsi ë qui Ibobá ani ca chamá tsi mato raahacasyama xo ëa ra. Yoi quiha.

Jabi toa chama ë qui acacani quiha nohiria bo chamahuati, mëbiti, jato yosihuati ja nomari.

¹¹ Jarohari tsi naa carta jatihuaquia. Jatsi ranicana. Mëstëxëniria ca jabi ó quëécana. Mëbinacana. Huësti ca shina ma jayano. Iquinayamacana. Tihi ca tsi acahuë. Jasca, noqui noihami ca ranihuahai ca Dios mato bëtano.

¹² Jia tsi joihuancana.

¹³ Jasca, mato joihuahi quiha nëá ca chahahuacanaibo ri.

¹⁴ Ibo Jesucristó mato tëquë shomahuariano. Jahëpa Diós mato noiyoino. Mato bëta Espíritu Santo rabënano. Iquë.

**Dios Chani
New Testament in Chácobo (BL:cao:Chácobo)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chácobo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chácobo [cao], Bolivia

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chácobo

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

137aab31-418b-5455-a1a5-99b889cb7cfc